

Naročnina v Trstu znes:

Za celo leto . . . 1 gold. 20 s.
Za pol leta . . . " 60 " "
Za 3 mesece . . . " 30 " "
(to velja tudi za tržaško okoli-
lico.)

Za druge kraje s pošto:

Za celo leto . . . 1 gold. 60 s.
Za pol leta . . . " 80 " "
Za 3 mesece . . . " 40 " "
(najhujši razloček med tim in
med programom izvira iz neke
pomote.)

ILIRSKI PRIMORJAN

podučiven in omikaven list za slovensko ljudstvo.

Naročnina naj seured-
ništvu naprej plačeva, in to
v gosp. Kozlerjevi hiši „nella
Drogheria Angeli in Piazza
delle legna št. 1“ v Trstu
(Trieste). Tam se bodo tudi
oddajale vse pisma. — Sicer ta
list se bo tudi prodajal (vsak
natis po 5 soldov) v tobakar-
nicah nasproti Pošte, blizu
„Chiozza“ in „al Ponte della
Fabbra“.

Hvalo zasluži si vsò, kdor druži koristno sè sladkim (Hor.).

Leto 1866.

Pri sv. Ivanu v Vrdèli, 5. avgusta.

Štev. 15.

Štev. 16 našega lista izide 19. dan avgusta. Naročnikom, ki nejsò še plačali, pošiljamo zadnji list i prosimo za zastalo naročnino, ktero pošlje gotovo vsak, kdor je — rodoljub.

Vojna.

Na Jugu.

Kadar je Avstrija odstopila beneško kraljestvo cesarju Napoleonu, začeli so zapuščati naši vojaki to kraljestvo; le v Benetkah, v Mantovi, Veroni i Peškjeri so ostale vojaške posadke. Za našimi vojaci so se tedaj začeli pomikati laški vojaki in uže stojé po vsem beneškem, samo trdnjav nejmajo v rokah. Tudi na furlansko so prodrle obile trume notri do Verše, Kobrda i Kanala. Pri Verši so se te dni prve straže hudo sprijele, Lah pa so bili kakor povsod, tako tudi tukaj hudo tepeni. Bili so se večidel konjiki. Naši huzarji so v sredo zajeli laške konjike suličarje in jih ali posekali ali nazaj zapodili. Zdaj pa se je sklenolo primirje do 10. t. m. Tudi v južnih Tirolih so se zadnje dni skoraj vsak dan bili. Tam ima Garibaldi svoje trume, in če tudi so jih tirolski narodni strelici i cesarski vojaei velikokrat uže natepli i mnogo polovili, vendar so prišle zadnje dni uže na tirolsko zemljo. Primirje utegne tudi tukaj bojem konec storiti.

Na severji.

Po nesrečnej bitvi pri Kraljevem gradcu na Češkem, umaknola se je naša armada do Olumuca i do reke Donave, ter se zbrala okoli Dunaja, kamor so mej tem tudi vojaki z Laškega prišli. V tem kraji se je zbrala silna armada. Prusi so pritiskali vedno za našimi, i mej pótijo marsikdaj skupaj zadeli. Zdaj stojé Prusi uže blizu Donave onstran Dunaja noter do Požuna (Presburga). I blizu Požuna so se pretekle dni začeli hudo biti. Naši so Pruse na obeh krilih vrgli, ali Prusi so se proti središči pomikali in uže hoteli naše središče prodreti, kar se jim oznani, da je primirje skleneno. Tedaj je boj nanagloma neh. To primirje, ktero je bilo skleneno izprva za 8 dni, podaljšalo se je do 30. avgusta. V tem časi pa hočejo stanoviten mir sklenoti. Najvažnejši pogoji za mir so ti-le: Avstrija ima stopiti iz nemške zveze, plačati 40 milijonov Prusom za odškodbo, povrne pa se jej 15 milijonov za Šlezvig-Holštinsko, odstopi

razen Beneškega nobene dežele ne. Prusija dobí Šlezvig-Holštinsko i nektere druge dežele na severnem Nemškem, ter bode glava vse severne Nemčije v političnih i diplomatskih rečeh. Južna Nemčija tudi lehko zvezo sklene mej posameznimi deželami. — Vse to kaže, da se mir zopet povrne. Ako iz rok damo Beneško, odkrižamo se s tem večnega sovraštva i večnega prepira, v katerem se je uže toliko krvi prolilo i toliko denarjev potrosilo; ako stopi naša država iz nemške zveze, imamo to za srečo, ker tako bode naša vlada, ka se je vedno z Nemčijo pečala, prisiljena, na domače narode se ozirati.

Bitva na morji pri Visu (Lisi).

18. preteklega meseca so prišle laške vojne ladije pred otok Vis na Dalmatinskem. Bilo je vseh skupaj 32, mej temi 12 železom okovanih in ena, ka se imenuje „Affondatore“, po najnovejših znajdbah izdelana s tacimi topovi (kanonami), ki mečejo šest centov težke krogle. Vse te ladije so imele krog 900 kanon, večidel takih, ki mečejo po en do tri cente težke krogle. Vstavile so se pred Vis, ter začele streljati na tamošnje trdnjave, ktere imajo skupaj kakih 30 kanon. Prvi dan nejsò nič opravile. Ko se je to oznanilo vojaškega mornarstva poveljniku Tegethofu, mislil je iz začetka, da sovražnik nejma namena Visa vzeti, ampak da strela na Vis le zato, da zakrije pravi svoj namen i da udari proti Trstu. Ko pa drugi dan zopet napade Vis, bilo je očito, da res hoče Vis vzeti. Ta dan so se naši topničarji (kanonirji) v Visi junaško vedli, kakor se vedejo povsod, koder imajo dobre vodije. Sovražnik je železnimi svojimi ladjami strašno hudo strelal na trdnjave, meril pa je slabo. Iz naših trdnjav pa je zadela vsaka krogla, i veliko sovražnikov na ladjah pobila. Tudi prebivalci otoka Visa so pomagali, celo dečki od deset do dvanajst let so topničarjem prinašali krogle. Ko je Tegethof videl, da sovražnik zares hoče Vis vzeti, ukaže, naj se zakurijo cesarske vojne ladije, ter odrine od Pulj (Pole) i sestavi ladije v tri bojne vrste. Na morji so bili hudi valovi tako, da so se morale zapreti luknje pri topovih. 20. julija zjutraj ugledajo naši sovražne ladije. Proti desetem neha dež, ki je curkoma lil, nebó se razjasni i morje umiri. O poli enajstih zadenejo naši na sovražnika. Laške ladije začno prve streljati. Tegethof udari železnimi svojimi ladjami naravnost v sredo sovražnih ladij ter skozi prodre.

Bil je sam na prvi ladii, ka se imenuje „Viši vojvoda Maks.“ S to ladijo se zadrvi velikej železnej ladii „Re d' Italia“ v trehuh, ter jo tako poškodeje, da se v treh minutah z vsem ljudstvom na dno pogrezne. Začelo se je strašno streljanije. Sovražnik je tudi zdaj slabo strelal i zato tudi nej našim napravil veliko škode. Naši pa, če tudi so metali le 24 do 30 funtov težke krogle, merili so z vsemi topovi na eno mesto i tako napravili sovražnikom veliko izgubo. Neko sovražno železno ladijo so krogle užgale, strelni prah v njej se je unel i jo raznesel na vse vetrove. Tudi lesena ladija prve vrste „Kaiser“ se je junaško bojevala. Napadle so jo štiri železne, ali zagnala se je v eno, ter jo hudo poškodevala, druge pa je v beg zapodila. Dve uri je trajal grozni boj, Lahii so bili sijajno zmagani, naši nejsi izgubili nobene ladije, samo „Kaiser“ je bil nekoliko poškodovan, pa precej zopet popravljen. Po tej bitvi so laške ladije, vse preluknjane i poškodovane bežale v Jankin (Ankono), i še na poti je eno v zrak raznesel strelni prah, ker je ogenj do njega dosegel.

Ta zmaga je toliko slavnejša, ker jo je prinesla prva velika bitva, katero je imela Avstrija na morji i ker je bil sovražnik dvakrat močnejši od naših. Ponosno so gledali Lahii na svoje brodovije, mislili in ustili so se, da samo njihova ladija „Affondatore“ lahko pokonča vse naše ladije, o kterih so tako zaničljivo pisali, zvedeli so v svojo sramoto, da stare škatlje (tako so imenovali naše ladije) tudi kaj premorejo, ako imajo umnega vodijo in junaške mornarje. Piše se nam, da so dalmatinski mornarji šli prepevaje v boj, vriskaje so prišli iz njega.

Tržaško-méstne in okolične zadeve.

* Nekij Tržačan v „Persev.“ piše: „Ura je prišla, ko se izpolnejo Tržačanom želje, namreč, da pod Talijana pridejo.“ Mi smo te misli, da Trst celo nič ne izgubi, ako vsi tisti, ki iščejo onstran jadranskega morja obljubljenе dežele, zapusté naše mesto. Še ladijo (barko) — gotovo bi čolnič bil dosti velik — kupimo njim, da nas pusté v miru in idejo, kamor jih uleče buzakljunski kos.

* V tržaškej talijanskej gimnazii sta na minister-sko povelje dva profesorja iz službe izpuščena bila, ker sta se pregrešila zoper državo. Prav je to, ker kdor v Avstrii živi, naj ž njo drži, ako ne, pa naj gre rakom žvižgat.

* 60.000 gl., ktere je tržaško mestno starešinstvo odločilo za potrebe pri nastanovanji (vkvartiranji) vojakov, porabili so uže; odločilo se je v ta namen drugih 10.000 gl. i vrh teh še 2000 gl. za nabiro prostovoljcev, da ne bo treba prihodnje leto vojaške nabire.

* Naš slovenski bataljon je prevzel poglavitno stražo na velikem trgu (placi). Jako dobro se vedejo naši korenjaki. Veselije jih je gledati.

* Slavno šolsko nadzorništvo za tržaško okolico je razposlalo 27. pret. m. učiteljem slovensko vabilo na konferencijo, v kateri se bodo v Škedni 9. t. m. pretresala vprašanja, ktera je naš list v 11. števu prinesel. Omenjeno vabilo razodeva željo, da bi se jako vstreglo, ako bi imenovani odgovori bili v slovenskem jeziku pisani. Tako je prav! Mi smo Slovenci!

* Tržaška ubožnica (koštitut) je imela v letu 1865 dohodkov 111,504 gl. 40 kr., stroškov pa 119.994 gl. 48 kr. Istina (kapital) je znašala konec leta 1865 67.003 gl. 82 kr., konec leta 1864 pa 75;293 gl. 90 kr. Nedotakljiva istina je znašala konec leta 1865 134.558 gl. 58 kr., konec leta 1864 pa 107.003 gl. 33 kr. Po oporokah je dobila ubožnica 18.702 gl. 28 kr., po letnih plačilih 13.890 gl. 15 kr., po darovih (šenkah) 2732 gl. i za razdelitev mej uboge 2009 gl. 2 kr. V ubožnici je bilo 594 ljudi; za živež je ubožnica dala 35.441 gl. 12 kr. Mesečne pripomočke je dobivalo 530 rodovin (družin) i znašali so 9703 gl. 50 kr.; izjemni pripomočki so znašali 8837 gl. 50 kr. Potem se je 669 rodovinom dajala juha (župa, mineštra), ki je veljala 9926 gl. 63 kr. V delalnici se je zaslužilo 1558 gl. 44 kr. Iz tega se vidi, koliko tržaško mesto ubogim dá i kako za-nje skrbi.

* V Trstu so začele nektare gospé tako dolgo obleko nositi, da se tri pedi za njimi po tleh vleče, klobuke pa imajo zdaj zelo majhne, da jim pokrivajo samo teme. Ali morebiti mislijo s tako nošo vzeti zaslužek mestnim pometačem, i mestnej gosposki prihraniti stroškov, kterih ima zares veliko? Naša preprosta misel je, da bi dobro bilo, da se taka obleka malo prikrajša, i da pride ranjenim našim vojakom v prid to, kar se po tleh brez potrebe pomaže i raztrga.

* Nekij star kmet iz tržaške okolice je bil obsojen k smrti za to, ker so našli pri njem tri puške. Ker je pa poprej tako živel, da se mu nej moglo nič očitati, i ker se zakon (postava), da se ima orožije pri gosposki oddati ali napovedati, nej vsem umevno razglasil, zato se mu je polajšala kazen na šest mesečno ječo. — Mi smo precej takrat, ko se je ta zakon razglasil, opominjali vsacega, kdor ima kako orožije, naj je izroči ali napové, vendar moramo očitno obžalovati, da nejsmo videli nikoder slovenskega dotičnega oznanila, mej tem pa po tržaškej okolici še dan denes nahajamo nabita taka oznanila v laškem jeziku. Državlanski zakonik veleva, da se nobeden ne more izgovarjati, da mu je neznan kak zakon, ki se je razglasil; zdrava pamet pa tudi veleva, da nej mogoče zakona znati, ako se ne razglasi v jeziku, kteri ljudstvo ume. Tu gre za življenje i smrt, i najboljši državljan lahko v veliko nesrečo pride; naj se torej skrbi, da se zakoni našim Slovencem oznanujejo v slovenskem jeziku. Prav zdaj se je razglas zastran napovedanja orožija ponovil i je nabit po voglih v nemškem, laškem i slovenskem jeziku. Kdor ima še kako orožije, i je še nej napovedal, naj tedaj do 11. t. m. to stori, ker sicer se mu lahko zgodi, da ga po vojnej sodbi ustrelé.

Zvedeli smo, da je gospod vojaški poveljnik v Trstu, general Wetzlar, zgoraj omenjenemu možu, ki je bil zato k smrti obsojen, ker nej oznanil svojih pušk, vso kazen odpustil. To novico, ktera priča, kako blago srce ima gospod poveljnik, gotovo pozdravi vsak z veseljem i hvaležnostjo.

Kaj je drugod važnega?

* Na Dunaju je oklican obsedni stan.

* Od treh generalov, ki so jih zaprli zavoljo slabega poveljstva pri severni vojski, dva so izpustili eden je pa še v zaporu.

* Na Dunaji so se zbrali prvi veljaki slovanskih dežel, da se posvetujejo o naših domačih zadevah, i za te zadeve storé potrebne stopinije. Bili so tudi uže pri Njegovem Veličanstvu i so mu odkrito razodeli svojo menitev. Cesar je je milostivo sprejel.

* Iz Pariza pišejo: „Zmaga avstrijskega admiralra Tegethoff-a nas zanimiva tako, kakor pruske puške na iglo. Francoski morski inžinirji trdijo, da se oklopljene ladije prej pozlo pripravijo od lesenih.“ Pravijo tudi: „Škoda je, da nej Tegethoff komandiral na Češkem, ker potem ne bi se bil noben Prus živ na dom vrnol.“

* Ker je ljubljanski deželni odbor poslal na Dunaj poslance, ki so se pritožili, da je kranjski deželni poglavar, neprasaje nikogar, razglasil črno vojsko, i so razodeli pomislake zoper to, zato se je ves razglas preklical. Na Kranjskem tedaj ne bode črne vojske, pa je tudi treba nej.

* Kako srčni so naši topničarji (kanonirji) kaže sledeča prigodba. V bitvi pri Kraljevem gradu je naskočila pruska stotnija (kompanija) eno naših baterij, ktera je izvrstno streljala i mnogo jih pobila. Naši so čakali, da Prusi v sklenjenih vrstah privihrajo, kar v hipu se pruske vrste raztegnejo i sè svojimi puškami streljajo tako, da vsi topničarji razen enega mrtvi ali ranjeni popadajo. Le en mož ostane, srčno sam kanono nabije (karga), ter vstrel i krogla pruskemu častniku ramo odtrga. Na to pade še on, ker sto krogel zabrenči vanj.

* V Frankobrodu Prusi neusmiljeno gospodarijo. Plačali so jim meščani uže 6 milijonov gl., zdaj pa tirjajo drugih 25 milijonov. Ko so meščani to zvedeli, šli so k poveljniku i prosili, naj od omenjene terjatve odjenja, ali on jim odgovori, da ima od svojega kralja tako povelje. Hotel je ta denar v 24 urah imeti, potem so ga pa vendar izprosili, da je dalje čakal. Vsi so prepadeni v mestu. Župan se je v ječi, v ktero so ga vtaknoli, obesil, ker mu vést nej pripuščala izdati mestne denarnice (kase).

* V Levovu je dobil grof Starzenski dovoljenje napraviti štiri batalijone vojakov prostovoljcev za deželno brambo. Ime jim bo: „Obrana Krajova.“

Iz Trsta, 29. julija. Sicer sem učitelj v pokoju, ali moje srce je še zmerom pri šoli. Morebiti kdo poreče: Kaj nekij nam pové starec, ali saj veš, da star petelin včasi tudi mižeč poje, ker mu nej treba na sekirice ali note gledati. Dovolj tedaj, dragi „Primorjan“, tudi meni prostorček. — *Ali bi dobro bilo, da bi se šolske počitnice (vakance) v tržaške okolici začele sred meseca avgusta i trajale (durale) do meseca oktobra?*

Odgovor: 1. Avgusta meseca je velika vročina, ktero na kmetih tako čutijo kakor v mestu. — 2. Začne se trgateg (bendima) ali saj pripravljanje za njo sredi meseca kimovca, včasi še prej, otroci mislijo le na njo i začenjajo obešati šolo na klin. — 3. Bolje je začeti šolo v oktobru nego v novembru, ker v tem mesecu večkrat mraz i huda burja razsajata, kar precej v začetku v šoli oviro dela; šola v oktobru začeta je veliko bolja, ker se otroci v lepem vremenu navadijo zaporedoma v šolo hoditi, i kakor se v začetku navadijo, tako gre to potem dalje. Pri rednem obiskovanji učitelj s vsemi učenci lahko napreduje, kar pri nerednem obiskovanji nej mogoče, ker denes čaka Petra, jutri Pavla i. t. d., na kmetih pa mora učitelj tako čakati, ako ne, bi konec šolskega leta le nekteri učenci kaj znali, večina pa nič. — 4. Večkrat se prigodi, da kak učenec iz okoličnih šol v mestne prestopi, ta revež ima torej le 10 dni počitnic, ker one šole okoli 20. kimovca nehajo, te pa se 1. oktobra začenjajo. — 5. Vjeli bi tudi učitelji septembra meseca še lepo prijazno vreme, kar je počitku potrebno, da o novem šolskem letu veselo na delo gredó. Oktober je večidel deževen, neprijazen, i učitelji morajo med zidovi sedeti, kakor bi šolo imeli. Prosimo, naj šolski gospodije to reč prevdario i predrugačijo v korist šoli, in učiteljem i učencem na veselje.

Iz Trsta, na sv. Ane dan. E. S. — Onidan sem bil na Krasu i marsikaj veselega sem onde opazil, ali prišedši vrh Občine i gledaje na jadranskega morja obala, žalost me je obšla, ker slišim i vidim, kako se ob bregovih naše slovenske zemlje Talijanizem širi. O nesrečni časi, ko so bili knez Švarcenberg, Bach, Rechberg i Šmerling ministri, ki so vse podpirali, kar nej bilo Slovanskega! Ti možije so naše primorce talijanili kolikor so mogli i tako Avstrii nakopavali sovražnikov. Ali se ne pravi temu: na lastnih psih rediti gada, ki prej ali pozneje piči? Bog daj, da bi v prihodnje visoka vlada slovensčini v našem primorju krepko pod pazuhu segla in ji vse pravice dala v uradu i šoli, i da bi slovenskim primorcem v slovenskem uradnem listu govorila. — Slišali smo, da bi nekteri radi v tržaško-okolične šole talijanski jezik vpeljali, — zakaj nekij ne tudi turškega! Kaj bi taki ljudije rekli, ako bi hotel kdo v tržaške šole slovenski jezik siliti, če tudi ga je vsaj v nekterih treba? Ostanimo torej vsak pri svojem, i komur se ljubi, naj se ptujega jezika uči — pa brez sile. To si pa dobro zapomnite, da začetni poduk mora se dajati mladini v materinem jeziku, sicer oko ne vidi, uho ne slíši i srce ne čuti.

Pogovor med gospodom Slavoljubom in kmetom Matevžem.

(Dalje.)

M. Reku san, de na kmetih u čitaun'cah ali u braun'cah ne bi smejli se devrtirat ali kratkočas't s plesam, ker hmalen pride skuz' tu raus in kaus.

Sl. Tudi jaz mislim, da bi se po vaseh ples iz takih društev za zmerom odpravil, ker ples bi lahko marsikterega sovražnika društvu na glavo nakopal i število družbenikov (udov) manjšal. Ples naj bo le v mestnih ali tudi v čitalnicah večih trgov, kjer gospodije udije večidel ves dragi dan pisaje za mizo sedé, in je tedaj njihovemu zdraviju koristno, ako se časi malo zavrté. Na kmetih pa so ljudije od dela trudni, nej jim treba še skakati. Saj se lahko drugači kratkočasijo; namreč s kako *tombolo* ali s petijem. Gotov o bo vsak učitelj po moči uril pevce v prelepih narodnih naših pesmih. Petije i godba sploh delati človeka krotkejšega pa tudi bolj vnetega za narodno reč.

M. A — pet'je se mi dopade ja! ma ples ne. Pej če bi že plesali, kokar so v star'h čas'h nej bi b'lu, ma kokar zdej plešejo je navarnu, marsikteri mladenč je že šou zavolj tac'ga plesa v krtavo deželó. — Za reč po pravici, nejs'm nekuli vidu te nove plese, ki se člov'k že njuh jemena straši, kokar: *čotáš* ali *čotiš* (šotiš) — nu vid'ste zdej čotajo pr' plesi, naši stari so glih (ravni) po konci plesali, — *val' se Tal'jan* (valcer italian), — nej se vali magari u brezen, nam nej tega potreba; — *kokodril* ali *krokodil* (kvadril), — tu je zadosti ana strašna ž'vau, jen uselih l'dje radi ž njo plešejo.

Sl. Imena omenjenih plesov nejso slovenska i ne pomenjajo tega kar vi pravite, pa pustiva zdaj to.

M. P'stiva ja zdej tu, zakej se mi će glava zmejšat, jen men'va se raj naprej od čitaun'c jen braun'c. — Use je lepu jen prou, kar ste mi do zdej prav'li, ma je tle še devedeset jen devet reči, ki bran'jo pousod na kmetih taka društvá naprau't, jen če vam li to devedeset jen deveto reč ali urzah (uzrok) povem, pej je kon'c pr' kraji, jen ta je, — de mi kmet'je nej mamo trku dnara na vanc (od več), zakej mislem, de b'se tlu (hotelo) od usac'ga uda narmanj aneh 10 gl. na letu za to reč.

(Konec prihodnjič.)

* Valenštajnova trilogija v slovenskej prestavi je natisnena. Obsega 423 strani v velikej šestnajsterki. Prodaja jo tržaška Čitalnica po 1 f. 50 kr. Dobivala se bode tudi pri Otonu Wagnerju v Ljubljani. Tržaška Čitalnica si je pridobila s tem delom, ktero je dala na svitlo, lepo zaslugo za domače slovstvo, i gospodu Francetu Kalistru, ki je sam 500 f. za tiskarne stroške založil, mora domovina za tako blagodušnost hvaležna biti. Da bi imeli več takih rodoljubov!

* Zakaj so na severji Prusi naše zmagali? To kaže neko pismo, ki ga je pruski vojak talijanskemu pisal. Glasi se tako-le: „Dragi Talijan! — Tvoje pismo me je prepričalo, da ste bili pri Kustoci zelo nesrečni. Zvedel pa sem tudi po drugi poti, da so pri Višu (Lissi) avstrijske ladije vašim skozi železne podplate prav dobro žeblje (eveke) zabivale. Vsega tega pa nejste vi krivi, ampak, kakor slišim, letošnji zrak (luft) i pa na grozdji plesnoba, ka se tu pa tam kaže. Nič ne maraj, saj ste le vendar junaki, ker pobirate brez truda to, kar je drug pustil. Naj ti še kaj od tukaj povem. — Orožije naše je dobro, ker mi ustrelimo petkrat, mej tem, ko sovražnik le enkrat; le puške naše so nekaj prekratke, pa nič za tó; kolikor so puške prekratke, toliko so pa naši prsti daljši. — Strašen dež je šel, ko smo se pri Kraljevem gradu topli. Krogle Avstrijanov so tako gosto nad mojo glavo žvižgale, da kapljice dežja na-me padlo nej, stal sem torej, kakor pod dežnikom (marelo). Mojemu tovaršu na levici je sovražna krogla glavo odnesla, ali on hitro za njo teče, nasadi si jo spet, i dalje strelja; tovaršu na desnici je pa sovražen husar pol glave odsekal, pa to mu nič nej delo, kar dalje je streljal. Misliš, da sta po bitvi (bataliji) ta dva hotela iti v bolnišnico? — O kaj še! Šla sta k marketandaru, i klicala vsak frakelj žganja. Vidiš, takih junakov ima naša vojska na tisoče, nej torej čudo, da smo zmagali. Moram nebati, ker prav zdaj sem zvedel, kje je nekaj cigar skritih. S kratko puško i dolgimi prsti pojdem precej ponje.“

Dober odgovor. Naše cesarstvo ima v grbu dvo-glavega orla; benečansko kraljestvo pa krilatega leva. Zadela sta skupej Avstrijan i Benečan. Ta v svojej prevzetnosti reče onemu: „Povej mi, v katerem gozdu ste našli dvoglavega orla?“ — „Našli smo ga v tistem gozdu, kjer vi krilatega leva (leva s peruti.)“

(Smešnica.)

V nekij vasi umre star učitelj, ki je bil tudi orgljar (organist), na njegovo mesto pride mlad učitelj i pripravlja se ves teden, kako bo v nedeljo orgljal i pel. Nedelja pride, sede k orgljam i pri maši začne *kyrie elejson*. Pihalec Janez pa za orgljami mermra: „Kaj toliko časa *lajsa*, ronek učitelj je tudi *lajsal*, pa vendar ne toliko.“ — Mašnik zapoje: *gloria* i. t. d., orglje zabrenčijo i tudi učitelj začne peti *glorio*. Janezu je *gloria* predolga, pihati neha i — orglje umolknejo. Učitelj se jezí, ker je sape zmanjkalo. Janez pa pokuka izza orgelj i reče: „Kaj se jezite, jaz bolje vem od vas, koliko sape gre na eno *glorio*, ker uže nad deset let mehove vlečem; zdaj pa tudi vidite, da brez mene nič ne opravite; nej torej tako, kakor ste onidan rekli, da ste pri orgljah *vi* poglavitna oseba. Če ste vi to, kdo sem pa jaz?“